

УХВАЛА КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Гирі Ігоря Леонідовича щодо офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 124, пункту 7 частини третьої статті 129 Конституції України, частини першої статті 38, частини першої статті 293 Кодексу України про адміністративні правопорушення, частини першої статті 13, частин першої, четвертої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 1, частин другої, третьої статті 6, частини першої статті 10, частини першої статті 11, частини третьої статті 13 Закону України „Про судоустрій України“

м. К и ї в
30 жовтня 2007 року
№ 59-у / 2007

Справа № 2-44/2007

Конституційний Суд України у складі суддів:

Стрижака Андрія Андрійовича – головуєчого,
Бринцева Василя Дмитровича,
Головіна Анатолія Сергійовича,
Джуня В'ячеслава Васильовича,
Дідківського Анатолія Олександровича,
Кампа Володимира Михайловича,
Лилака Дмитра Дмитровича,
Маркуш Марії Андріївни – доповідача,
Мачужак Ярослави Василівни,
Стецюка Петра Богдановича,
Ткачука Павла Миколайовича,
Шишкіна Віктора Івановича,

розглянув на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Гирі Ігоря Леонідовича щодо офіційного

тлумачення положень частини п'ятої статті 124, пункту 7 частини третьої статті 129 Конституції України, частини першої статті 38, частини першої статті 293 Кодексу України про адміністративні правопорушення, частини першої статті 13, частин першої, четвертої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 1, частин другої, третьої статті 6, частини першої статті 10, частини першої статті 11, частини третьої статті 13 Закону України „Про судоустрій України“ від 7 лютого 2002 року № 3018–III (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 27–28, ст. 180) з наступними змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Маркуш М.А. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Суб'єкт права на конституційне звернення – громадянин Гиря Ігор Леонідович – надіслав до Конституційного Суду України сім конституційних звернень, у яких порушує питання про надання офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 124, пункту 7 частини третьої статті 129 Конституції України, частини першої статті 38, частини першої статті 293 Кодексу України про адміністративні правопорушення, частини першої статті 13, частин першої, четвертої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 1, частин другої, третьої статті 6, частини першої статті 10, частини першої статті 11, частини третьої статті 13 Закону України “Про судоустрій України”. Зокрема, він просить дати відповіді по суті на такі запитання:

– щодо офіційного тлумачення частини першої статті 10 Закону України „Про судоустрій України“:

„1) чи є законним судочинство, проведене недержавною мовою України, а саме: російською, без законного обґрунтування такого випадку в самому акті судочинства;

2) чи є обов'язковим для виконання акт судочинства (судове рішення), викладений недержавною мовою України, а саме: російською мовою;

3) чи є підставою перегляду або скасування акта судочинства (судового рішення) порушення судом України частини першої статті 10 Закону України „Про судоустрій України“ від 7 лютого 2002 року“;

– щодо офіційного тлумачення положень пункту 7 частини третьої статті 129 Конституції України:

„1) чи є факт не оголошення особам, які беруть участь у цивільній справі, судового рішення порушенням конституційного принципу гласності судового процесу і винятковою обставиною, якщо особи, які беруть участь у справі, не повідомлялися про дату розгляду справи;

2) чи є остаточним не оголошене особам, які беруть участь у цивільній справі, судове рішення, якщо особи, які беруть участь у справі, не повідомлялися про дату розгляду справи;

3) чи підлягає оскарженню не оголошене особам, які беруть участь у цивільній справі, судове рішення, якщо особи, які беруть участь у справі, не повідомлялися про дату розгляду справи“;

– щодо офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 124 Конституції України, частини першої статті 38 Кодексу України про адміністративні правопорушення та частини першої статті 11 Закону України „Про судоустрій України“:

„– чи є чинним судове рішення, яке не оприлюднювалося іменем України;

– чи може особа бути визнана винною судовим рішенням у скоєнні адміністративного правопорушення через два місяці з дня вчинення правопорушення“;

– щодо офіційного тлумачення положень частини другої статті 1, частини другої статті 6, частини першої статті 11 Закону України „Про судоустрій України“:

„– чи вважається правосуддя у найвищому судовому органі у системі судів загальної юрисдикції здійсненим, якщо Верховний Суд України не ухвалив процесуального рішення у справі;

– чи є розгляд справи в Україні повним, а судове рішення місцевого суду загальної юрисдикції у справі остаточно законним, якщо суд касаційної інстанції не ухвалив остаточного рішення у справі;

– чи може розгляд справи у Верховному Суді України закінчуватися повідомленням судді про його думку щодо обґрунтованості оскаржуваного судового рішення, без ухвалення остаточного судового рішення іменем України у порядку, визначеному процесуальним законом“;

– щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 13, частини четвертої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини третьої статті 6 Закону України „Про судоустрій України“:

„– чи є відмова суду касаційної інстанції у відкритті касаційного провадження порушенням права особи на касаційне оскарження судових рішень, якщо особа подала касаційну скаргу в порядку, встановленому Цивільним процесуальним кодексом України;

– чи має бути відкрито касаційне провадження у справі за касаційною скаргою, оформленою та поданою в порядку, встановленому Цивільним процесуальним кодексом України;

– за якими критеріями визначається обґрунтованість касаційної скарги;

– чи можна суду касаційної інстанції відмовляти особі, яка подала касаційну скаргу, у розгляді справи у суді;

– чи може особа, яка має право касаційного оскарження судових рішень, вимагати витребування справи судом касаційної інстанції для перевірки законності судових рішень у справі, які не перевірялися судом касаційної інстанції з ухваленням судового рішення за результатами розгляду скарги“;

– щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини першої статті 11, частини третьої статті 13 Закону України „Про судоустрій України“:

„– як вирішується питання про відкриття касаційного провадження: іменем України чи особисто суддею від імені Верховного Суду України;

– чи може суддя суду касаційної інстанції ухвалювати судові рішення одноособово іменем України;

– чи вважається ухвала про відмову у відкритті касаційного провадження, ухвалена іменем України, закінченням розгляду справи, якщо розгляду справи по суті касаційної скарги не було“;

– щодо офіційного тлумачення положень частини першої статті 293 Кодексу України про адміністративні правопорушення:

„– чи може рішення голови вищестоящего суду, першого заступника та заступників по поданій їм скарзі на постанову судді у справі про адміністративне правопорушення бути не судовим: ухвалюватися не іменем України, без додержання процесуальної форми і не посвідчуватися гербовою печаткою суду“.

Необхідність в офіційному тлумаченні зазначених положень Конституції України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Цивільного процесуального кодексу України, Закону України „Про судоустрій України“ автор конституційних звернень мотивує різним їх розумінням судами України, що спричинило, на його думку, проблеми у практичній реалізації цих

норм. Гиря І.Л. стверджує, що неоднозначне застосування судами загальної юрисдикції спірних положень Конституції України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Цивільного процесуального кодексу України, Закону України „Про судоустрій України“ призвело до порушення як його, так і його малолітнього сина конституційних прав та законних інтересів.

2. Перша колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 10 жовтня 2007 року відмовила у відкритті конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Гирі Ігоря Леонідовича щодо офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 124, пункту 7 частини третьої статті 129 Конституції України, частини першої статті 38, частини першої статті 293 Кодексу України про адміністративні правопорушення, частини першої статті 13, частин першої, четвертої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 1, частин другої, третьої статті 6, частини першої статті 10, частини першої статті 11, частини третьої статті 13 Закону України „Про судоустрій України“ від 7 лютого 2002 року № 3018–III на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційних звернень вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України „Про Конституційний Суд України“, та непідвідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційних зверненнях.

3. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Конституційний Суд України виходить з такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ підставою для конституційного звернення щодо офіційного тлумачення Конституції України та законів України є наявність неоднозначного застосування положень Конституції України або законів України судами України, іншими органами державної влади, якщо суб'єкт права на конституційне звернення вважає, що це може призвести або призвело до порушення його конституційних прав і свобод (стаття 94); у конституційному зверненні повинно зазначатися обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень Конституції України або законів України (пункт 4 частини другої статті 42).

3.1. Конституційний Суд України керується правовою позицією, викладеною в Ухвалі Конституційного Суду України від 16 листопада 2006 року № 13-у/2006, згідно з якою неоднозначність застосування норми правового акта – це коли одна й та сама норма правового акта застосовується по-різному за однакових обставин.

Аналіз конституційних звернень і доданих до них матеріалів свідчить про те, що суб'єкт права на конституційне звернення не дотримав вимог пункту 4 частини другої статті 42 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – не навів обґрунтування необхідності в офіційному тлумаченні положень частини п'ятої статті 124, пункту 7 частини третьої статті 129 Конституції України, частини першої статті 38, частини першої статті 293 Кодексу України про адміністративні правопорушення, частини першої статті 13, частин першої, четвертої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 1, частин другої, третьої статті 6, частини першої статті 10, частини першої статті 11, частини третьої статті 13 Закону України „Про судоустрій України“, а також неоднозначності їх застосування судами.

Автор конституційних звернень викладає власне розуміння змісту перелічених положень Конституції України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Цивільного процесуального кодексу України, Закону України „Про судоустрій України“, наголошуючи, що вони є неконституційними.

3.2. Конституційний Суд України також зазначає, що наведені Гирею І.Л. твердження про неоднозначність застосування спірних положень фактично зводяться до його незгоди з конкретними рішеннями судів загальної юрисдикції.

Аналіз матеріалів, долучених до конституційних звернень, підтверджує, що в суб'єкта права на конституційне звернення були всі можливості для оскарження рішень судів загальної юрисдикції.

Незгода з рішеннями судів загальної юрисдикції не є підставою для конституційного звернення.

Розгляд справ про захист порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів, що виникають із цивільних правовідносин, належить до компетенції судів загальної юрисдикції (частина перша статті 15 Цивільного процесуального кодексу України).

Конституційний Суд України не наділений правом перевірки законності, обґрунтованості рішень судів загальної юрисдикції та правильності застосування ними норм законодавства (стаття 14 Закону України „Про Конституційний Суд України“).

3.3. Крім наведеного, автор конституційних звернень не згоден з процедурою винесення та оскарження рішень судів загальної юрисдикції, закріпленою в чинному законодавстві. Однак зміна цієї процедури віднесена до компетенції органу законодавчої влади. Прийняття законів, якими вносяться зміни до чинних законів, є прерогативою Верховної Ради України (пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України) – єдиного органу законодавчої влади в Україні (стаття 75 Конституції України).

Конституційний Суд України вважає, що визначення процедури оскарження рішень судів загальної юрисдикції не належить до повноважень Конституційного Суду України, а є предметом законодавчого врегулювання (пункт 14 частини першої статті 92 Конституції України).

4. Додаткові питання, порушені Гирею І.Л. в конституційних зверненнях, стосуються процедури винесення рішень судами загальної юрисдикції, його права на апеляційне і касаційне оскарження судових рішень та процедури реалізації цього права. Зі змісту конституційних звернень вбачається, що йдеться, по суті, про надання консультацій щодо застосування норм права, а це не належить до повноважень Конституційного Суду України (стаття 150 Конституції України, стаття 13 Закону України „Про Конституційний Суд України“).

Таким чином, конституційні звернення не відповідають вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України „Про Конституційний Суд України“, тому підстав для відкриття конституційного провадження у справі немає.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 150, 153 Конституції України, статтями 13, 14, 42, пунктами 2, 3 статті 45, статтями 50, 94 Закону України „Про Конституційний Суд України“, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційними зверненнями громадянина Гирі Ігоря Леонідовича щодо офіційного тлумачення положень частини п'ятої статті 124, пункту 7 частини третьої статті 129 Конституції України, частини першої статті 38, частини першої статті 293 Кодексу України про адміністративні правопорушення, частини першої статті 13, частин першої, четвертої статті 328 Цивільного процесуального кодексу України, частини другої статті 1, частин другої, третьої статті 6,

частини першої статті 10, частини першої статті 11, частини третьої статті 13 Закону України „Про судоустрій України“ від 7 лютого 2002 року № 3018-III на підставі пунктів 2, 3 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційних звернень вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України „Про Конституційний Суд України“, та неповідомчість Конституційному Суду України питань, порушених у конституційних зверненнях.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ